

Omaishoidon tuen hoitoisuusluokat ja palkkiot sekä perhehoidon palkkiot ja kulukorvaukset vuodelle 2026

Aluehallitus 15.12.2025

7839/00.04.00/2025

Valmistelija

Toimialajohtaja Saara Tavi puh. 044 417 4100

Toimialajohtaja Niina Kaukonen puh. 044 794 4003

Omais- ja perhehoidon soveltamisohjeisiin on päivitetty indeksikorotusten mukaiset korotukset omais- ja perhehoidon palkkioihin.

Omaishoito

Omaishoitajille maksettavien hoitopalkkioiden määrästä ja alimmista hoitopalkkioista säädetään omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005) 5 §:ssä. Lain 6 §:n mukaan hoitopalkkioita tarkistetaan kalenterivuosittain työntekijän eläkelain (395/2006) 96 §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella. Hallitus on esittänyt korotusta omaishoidon tuen vähimmäispalkkioon 1.1.2026 alkaen (Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi omaishoidon tuesta annetun lain 5 §:n ja perhehoitolain 12 §:n muuttamisesta, HE 110/2025 vp). Esityksen mukaan omaishoidon tuen hoitopalkkion vähimmäismääräksi säädetään 1.1.2026 lukien 530 euroa kuukaudessa. Hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana maksettava vähimmäismäärä olisi 966 euroa kuukaudessa. Esityksen mukaisia uusia lakisääteisiä vähimmäispalkkiota korotetaan seuraavan kerran palkkakertoimella vuonna 2027.

Hoitopalkkion määrän tarkistus tehdään 1.1.2026 lukien vain sellaisiin hoitopalkkioihin, jotka on sovittu palkkion vähimmäismäärää suuremmiksi tai pienemmiksi, ja jotka perustuvat ennen tarkistusajankohtaa voimassa olleeseen omaishoitosopimukseen. Vuodelle 2025 vahvistettu palkkakerroin on 1,673 ja vuodelle 2026 vahvistettu palkkakerroin on 1,712. Vuodelle 2026 vahvistettu palkkakerroin merkitsee hoitopalkkioihin noin 2,33 prosentin korotusta vuoteen 2025 verrattuna. Hyvinvointialue voi järjestää omaishoitajan vapaan tai muun poissaolon aikaisen sijaishoidon tekemällä toimeksiantosopimuksen sijaishoitajan kanssa omaishoidon tuesta annetun lain 4 a §:n perusteella. Hoitopalkkioiden noin 2,33

prosentin korotus tehdään 1.1.2026 lukien myös omaishoidon tukena järjestettävän sijaishoidon palkkioihin.

Perhehoito

Perhehoitolain (263/2015) 16 §:n mukaisen hoitopalkkion vähimmäismäärä nousee perhehoidossa olevaa henkilöä kohden 966,35 euroon kalenterikuukaudessa 1.1.2026 lukien. Perhehoitolain mukaisen hoitopalkkion vähimmäismäärä on 1.7.2016 alkaen ollut 775,00 euroa kuukaudessa. Hoitopalkkioiden määrää tarkistetaan kalenterivuositain työntekijän eläkelain (395/2006) 96§:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella. Vuodelle 2025 vahvistettu palkkakerroin on 1,673 ja vuodelle 2026 vahvistettu palkkakerroin 1,712, jolloin vähimmäismääräiset hoitopalkkiot nousevat 1.1.2026 lukien vuoden 2025 tasosta 2,33 prosenttia. Myös 966,35 euron vähimmäismäärää suurempia hoitopalkkioita voidaan maksaa. Hoitopalkkio voidaan erityisestä syystä sopia maksettavaksi säädettyä vähimmäismäärää pienempänä. Jos hoitopalkkio on sovittu toimeksiantosopimuksessa vähimmäismäärää suuremmaksi tai pienemmäksi, korotetaan hoitopalkkiota indeksitarkistuksen johdosta 1.1.2026 lukien 2,33 prosenttia.

Ikääntyneiden palveluissa pitkäaikaisessa perhehoidossa on keskimäärin 77 asiakasta kuukausitasolla ja lyhytaikaisessa noin 130 kuukausitasolla.

Kustannusvaikutus ikääntyneiden palveluissa on noin 59 000 euroa lisää kustannuksia, huomioiden asiakasmaksutuotot, mikäli asiakasmäärä pysyy suunnilleen samana.

Etelä-Savon hyvinvointialueen lastensuojelussa oli noin 124 lasta sijoitettuna perhehoitoon marraskuussa 2025. Palkkioita maksettiin seuraavasti:

- perushoitopalkkio (1418,54e): 37 lasta
- 50% korotettu palkkio (2128,32e): 47 lasta
- 100% korotettu palkkio (2837,07e): 28 lasta
- 150% korotettu palkkio (4255,61e): 5 lasta
- kiireellisen sijoituksen palkkio (3545,83e): 4 lasta (vuositasolla n 35)
- jälkihuollon sijoituksen palkkio (945,35e): 3 lasta

Indeksikorotuksesta johtuva kustannusvaikutus on noin 8.900 euroa vuonna 2026.

Kulukorvaus ja käynnistämiskorvaus

Perhehoitajille maksettavia kulukorvauksia ja käynnistämiskorvauksia tulee perhehoitolain 19 §:n mukaan tarkistaa kalenterivuositain vuoden alusta elinkustannusindeksin (lokakuu 1951=100) edellisen vuoden lokakuun vuosimuutoksen mukaisesti. Elinkustannusindeksin pisteluku lokakuussa 2024 oli 2343 ja lokakuussa 2025 se oli 2338. Indeksien pisteluku on laskenut noin 0,21 prosenttia. Perhehoitolain mukaisten korvausten vähimmäismäärää tulee nyt tarkistaa elinkustannusindeksin muutosta vastaavasti.

Perhehoitolain 17 §:n mukaisen kulukorvauksen vähimmäismäärä on 1.1.2026 alkaen 501,10 euroa. Myös muita kuin vähimmäismääräisiä kulukorvauksia tulee tarkistaa elinkustannusindeksin pisteluvun muutosta vastaavasti 1.1.2026 alkaen. Myös perhehoitolain 18 §:n mukaisen käynnistämiskorvauksen enimmäismäärää tulee tarkistaa elinkustannusindeksin pisteluvun muutosta vastaavasti. Käynnistämiskorvauksen enimmäismäärä on 1.1.2026 alkaen 3 558,60 euroa perhehoidossa olevaa henkilöä kohti.

Kustannusvaikutus ikääntyneiden palveluissa on noin 3000 euroa vähemmän kustannuksia.

Lastensuojelun perhehoidossa kulukorvaus pysyy ennallaan, joten vuodelle 2026 ei ole kustannusvaikutusta.

Ikääntyneiden ja vammaispalvelun perhehoidon sekä lastensuojelun perhehoidon palkkiot ja kulukorvaukset ovat erillisissä liitteissä.

Omaishoito

Etelä-Savon hyvinvointialueen omaishoidon tuen hoitoisuusluokat ja palkkiot vuodelle 2026:

- hoitopalkkio luokka 1: **530 €/kk**
- hoitopalkkio luokka 2: **700 €/kk**
- hoitopalkkio luokka 3: **966 €/kk**

Omaishoidon palkkiot, arviot asiakasmääristä ja kuluista 2026

Omaishoidontukea koskevia päätöksiä tehdään lapsiperhepalveluissa ja ikääntyneiden palveluissa sekä vammaispalveluissa.

Palkkioluokat	Lapset/nuoret	Ikääntyneet
Palkkioluokka 1 (530 €) asiakasmäärä keskimäärin kuukausitasolla 2025 / arvio 2026 / arvio kustannuksista 2026	50 asiakasta keskimäärin kuukausitasolla 2025 / 50 asiakasta keskimäärin kuukausitasolla 2026 / -> arvio n. 318 000 €	602 asiakasta keskimäärin kuukausitasolla 2025 / 630 asiakasta keskimäärin kuukausitasolla 2026 / -> arvio n. 4 milj.
Palkkioluokka 2 (700 €) asiakasmäärä keskimäärin kuukausitasolla 2025 / arvio 2026 / arvio kustannuksista 2026	1 asiakas keskimäärin kuukausitasolla 2025 / 1 asiakas keskimäärin kuukausitasolla 2026 / -> arvio 8 400 €	173 asiakasta keskimäärin kuukausitasolla 2025 / 180 asiakasta keskimäärin kuukausitasolla 2026 / -> arvio n. 1,5 milj.
Palkkioluokka 3 (966 €) asiakasmäärä keskimäärin kuukausitasolla 2025 / arvio 2026 / arvio kustannuksista 2026	0 asiakasta keskimäärin kuukausitasolla 2025 / 0 asiakasta keskimäärin kuukausitasolla 2026 / -> arvio 0 €	44 asiakasta keskimäärin kuukausitasolla 2025 / 50 asiakasta keskimäärin kuukausitasolla 2026 / -> arvio n. 500 000€
Omaishoitajan sijaishoitaja toimeksiantosopimuksella 2-3 vrk/ kk (106,03 €/vrk) 2026 / arvio kustannuksista 2026	Noin 30 sijaishoitajaa 2025, noin 30 sijaishoitajaa 2026 -> arvio n. 76 500 €	200 sijaishoitajaa 2025 200 sijaishoitajaa 2026 -> arvio n. 500 000 €

Vammaiset					
Palkkioluokat 2025	Palkkioluokat 2026 ehdotus	Muutos palkkioissa	Asiakasmäärä keskimäärin/ kk	Talousvaikutukset	Huomiot
I 508,56€	I 530€ (lakiehdotus)	Korotus + 21,44 € / kk	245/kk	Kulut lisääntyvät n.63 034€ vuositasolla	Asiakasmäärä todennäköisesti pysyvät samana kuin vuonna 2025
II 737,08€	II 700€ (hva voi itse päättää)	Vähennys - 37,08€ / kk	117/kk	Kulut vähenevät n. 52 060€ vuositasolla	Asiakasmäärä todennäköisesti pysyvät samana kuin vuonna 2025
III a 1070,74€	966€ (lakiehdotus)	Vähennys -102,74€/kk	6/kk	Kulut vähenevät n. 7 400€ vuositasolla	Asiakasmäärä tässä palkkioluokassa vähäinen/ raskas siirtymävaihe
IIIb 1520,70€	tämä palkkioluokka jää kokonaan pois	Vähennys -552,70€	22/kk	Kulut vähenevät n. 145 913€ vuositasolla	IIIb palkkioluokka poisjääntiä kompensoida antamalla III palkkioluokassa oleville omaishoitajil vapaapäivää kuukausi aiemman 3 vapaapäivän sijaan.
Kulut yhteensä 3 008 584€	Kulut yhteensä 2 864 976€	Kulut vähenevät 2026	Asiakkaita yhteensä keskimäärin 390 / kk	2026 omaishoidon tuen avustukset vähenevät kaiken kaikkiaan yhteensä	Kustannuksiin huomioita m yhdessä (1)

		yhteensä n. 143 608€		noin 142 000€ verrattuna vuoteen 2025 mikäli asiakasmäärissä ei tapahdu suuria muutoksia	lisävapaapäi- kulut
--	--	-------------------------	--	---	------------------------

Vammaispalvelussa ratkaistaan kaikkien työikäisten asiakkaiden omaishoidontukea koskevat hakemukset sekä niiden lasten ja ikääntyneiden asiakkaiden omaishoidontukihakemukset, joilla on yleislakien perusteella annettavien palvelujen lisäksi käytössään vammaispalvelulain tai erityishuoltolain nojalla järjestettyjä palveluja. Kuhunkin asiakasryhmään sovelletaan samaa soveltamisohjetta kuin peruspalvelujenkin puolella.

Vammaispalveluissa on ollut vuonna 2025 yhteensä 489 omaishoidontukea saavaa asiakasta. Asiakkaiden määrän ennakoidaan pysyvän ennallaan vuonna 2026.

Ikääntyneiden palveluissa on ollut vuonna 2025 keskimäärin 760 omaishoidon tukea saavaa asiakasta. Myös ikääntyneiden palveluissa asiakkaiden määrän ennakoidaan pysyvän ennallaan vuonna 2026 tai hieman kasvavan.

Lapsiperheiden palveluissa on ollut vuonna 2025 keskimäärin 50 omaishoidon tukea saavaa asiakasta. Lapsiperheiden palveluissa asiakkaiden määrän ennakoidaan pysyvän lähes ennallaan vuonna 2026.

Omais- ja perhehoidon soveltamisohjeet liitteenä.

Toimivalta

Hallintosääntö 9.2 §:n 16 kohta

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus hyväksyy omais- ja perhehoidon palkkiot ja kulukorvaukset sekä niihin esitetyt muutokset.

Päätös:

Tiedoksi